

Kommunikáció, szakoktatás, egészségnevelés

Tudományos konferencia Szegeden

Kétnapos tudományos konferencia kezdődött tegnap, pénteken a Tisza szállóban. **Kommunikáció — egészségügyi szakoktatás — egészségnevelés** címmel, melyet a Csongrád megyei tanács vb egészségügyi osztálya, a megyei KÖJÁL egészségnevelési osztálya, az OTKI egészségügyi főiskolai kar pedagógiai intézete, az Egészségnevelési Szövetség és az Országos Egészségnevelési Intézet rendezett.

Szabó G. László, a megyei tanácselnök helyettese megnyitotta a konferenciát. Között elmondta: a Szegeden immár ötödik alkalommal megtartott tanácskozás ezúttal az egészségügyi nevelés különböző módszereivel, az élőszó, az írott és a képes közlés gyakorlatával

ismerteti meg a résztvevőket. Az egészség védelmével kapcsolatos tudás átadása nagyon fontos, hisz a lakosság egészségügyi kultúrájának fejlesztésében még nagyon sok tennivalónk van. Ezért munkálkodtak azok a kiváló szakemberek is, akik a közlés nehézségeiről, hatékonyságáról, a közlésformákról, a tömegkommunikáció felhasználásának lehetőségeiről tartottak előadást tegnap.

A konferencia ma szekciós ülésekkel folytatódik. A plenáris ülésen dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára az MSZMP XII. kongresszusára és az egészségügy címmel tart előadást. A szekciók összefoglaló beszámolója után zárul a kétnapos tanácskozás.

Beszédeverseny

A reformkori nyelvújítás vezéralakja, Kazinczy Ferenc szobránál rótták le tiszteletüket a szép magyar beszéd országos versenyének döntőjére Győrbe érkezett fiatalok pénteken a költő nevét viselő gimnáziumban. Ezt követően az anyanyelvüket legszebben beszélő középiskolások a városi tanács dísztermében gyűltek össze a megnyitó ünnepségre, s virággal köszöntötték Péchy Blanka érdemes művészt, Győr város díszpolgárát, a Kazinczy-díj alapítóját.

A beszéd tisztaságának megőrzésére tizenöt évvel ezelőtt indított verseny mozgalommá szélesedett. Az idén több mint 20 ezren versengtek országsszerte a döntőbe jutásért. Közülük a 120 legszebben beszélő mérő össze tudását a Kazinczy-éremért és az oklevélért a háromnapos döntőn. Egy szabadonválasztott és egy kötelezően előírt szöveget adnak elő pénteken és szombaton. Az ünnepélyes eredményhirdetésre vasárnap délelőtt kerül sor. (MTI)

Megkezdődött a Magyar Újságírók Országos Szövetségének közgyűlése

Hazánk 4600 újságírójának képviselőiben 316 küldött részvételével pénteken megkezdődött a Magyar Újságírók Országos Szövetségének 1980. évi közgyűlése. A Magyar Néphadsereg központi művelődési házában rendezett kétnapos tanácskozáson ott vannak a magyar sajtó és a hírközlési szervek főszerkesztői, a Rózsa Ferenc-díjas újságírók. Az elnökségben foglalt helyet többek között Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Várkonyi Péter, a Népszabadság főszerkesztője, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, Bajnok Zsolt államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke, Jiri Kubka, a Nemzetközi Újságíró Szervezet főtájkára, Pethő Tibor és Gyurkó Géza, a MUOSZ alelnökei, Lux János, a Nyomda-, a Papíripar és a Sajtó Dolgozó Szakszervezetének megbízott főtájkára.

Pálffy József, a MUOSZ elnöke köszöntötte a közgyűlést, kiemelve annak jelentőségét, hogy e fontos szakmai tanácskozást nem sokkal pártunk kongresszusát követően hívták össze. Az idei esztendő olyan nevezetes dátumokhoz is kapcsolódik, mint például az első magyar nyelvű újság, a Magyar Hírmondó megjelenésének 200. évfordulója, vagy az MTI megalakulásának 100. évfordulója.

Király András, a szövetség főtájkára szóbeli kiegészítést fűzött a legutóbbi közgyűlés óta végzett munkát elemző írásos beszámolóhoz. Kiemelte: az eltelt időszakban a bel- és a külpolitikai újságírás fejlődéséhez, magasabb színvonalra emeléséhez kedvező felté-

leket teremtett idehaza a jó politikai légkör, az, hogy a politika alapjai szilárdak. A sajtó, a rádió, a televízió jelentősen hozzájárult a párt- és az állami határozatok végrehajtásához, gazdagította társadalmi életünket. Növekedett a sajtó dolgozóinak szakmai tekintélye.

A szövetség életének fontos területe a szakosztályi munka — állapítja meg a beszámoló. Fejlődtek a MUOSZ nemzetközi kapcsolatai is. A MUOSZ aktív tagja a nemzetközi újságíró-szervezetnek, amely jelenleg több mint 100 országból, 150 ezer újságíróval tömörít.

A továbbiakban Szabó János, a szövetség ellenőrző bizottságának elnöke ismertette a bizottság jelentését a MUOSZ gazdálkodásáról, majd Eck Gyula, az etikai bizottság elnöke terjesztette a közgyűlés elé a bizottság jelentését. Máté György, a tagfelvételi bizottság elnöke beszámolt a MUOSZ alapszabályának módosítására vonatkozó javaslatokról.

Ezután megkezdődött a beszámoló és a bizottságok jelentéséről főlotti vita. A közgyűlés szombaton hozzájárulással folytatja munkáját. (MTI)

Ülést tartott az MIESZ országos elnöksége

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének országos elnöksége pénteken ülést tartott, amelyen részt vett és felszólalt Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. Az elnökség szemléi kérdésekben döntött. Ajtai Miklóst, érdemeinek elismerése mellett felmentette az MIESZ elnöki funkciójából, és megválasztotta társelnökké, Fock Jenőt, nyugalmazott miniszterelnököt, az MIESZ országos elnökségének tagját megválasztotta az MIESZ elnökévé Turi Istvánt, érdemeinek elismerése mellett, felmentette főtájkárhelyettesi beosztásából. Az országos elnökség a tagjai sorába kooptálta, s egyúttal megválasztotta főtá-

kárhelyettesnek Jéki Lászlót, a fizikai tudományok kandidátusát.

Ezután az elnökség az MIESZ előtt álló időszerű feladatokról tárgyalt. Meghallgatta Fock Jenő tájkátját a párt XII. kongresszusáról, a műszaki értelmiség megnövekedett szerepéről. Tudomásul vette Tóth János főtájkár beszámolóját az elmúlt időszakban végzett munkáról, az elnökségi határozatok végrehajtásáról. Elfogadta az idei költségvetést, a hazai és nemzetközi nagy rendezvények tervét.

Az Elnöki Tanács Turi Istvánt nyugállományba vonulása alkalmából a Munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki, amelyet Borbély Gábor, az Elnöki Tanács tagja adott át. (MTI)

Emlékezés Trischler Ferencre

Nyolcvan esztendővel ezelőtt, 1900. április 26-án; munkásszülő gyermekként született Szőregen Trischler Ferenc, a munkásmozgalom és a párt kiemelkedő szegedi harcosa. A 6 elemi elvégzése után édesapja foglalkozását folytatta, kenderkikészítő gyári munkás lett Szegeden. Itt, az első világháború következtében kialakult gazdasági válság, a nyomor, a nélkülözések hatására forradalmasodó munkásmozgalom ismert meg. 18 éves korában besorozták, de az őszirózsás forradalom időszakában — a kiképzés befejezése előtt — ő is hazatért. A proletár diktatúra idején vöröskatoná lett, a VI. hadosztály 46. vörös gyalogezredében szolgált. Részt vett a dicsőséges északi hadjáraton, és harcolt a román királyi csapatok ellen a sikertelen tiszai áttörésnél. A románok 1920. január 1-én Aradra internálták. Megismerte a román nyelvet, jól beszélt németül, később pedig szlovákul is megtanult. 1921. január 21-én szabadult. Hazatért Szegedre, ahol 1927-ig rendőri felügyelet alatt állott.

Ennek ellenére nem hagyta cserben a munkásmozgalom. Az 1920-as években a Somogyi- (ma Petőfi)-telepen a szociáldemokrata párt szervezeten és a Textilipari Munkások Szakszervezetében végzett mozgalmi munkát. Baloldali, harcoss magatartására felvigyelt az ekkor már szintén a Somogyitelepen lakó Ladvánszky József (1889—1940), az illegális kommunista párt szegedi szervezetének vezető egyénisége. Megismerkedtek, később Ladvánszky bekapcsolta az illegális kommunista mozgalomba. A Budapestről vagy Bécsből érkező futároktól sajtótermékeket, rőpiratokat vett át megőrzésre, és továbbításra. Közben képezte magát, rendszeresen bejárta a Hétvezér utcai Munkásotthon könyvtárába. A húszas évek végén jegyzője lett a Textilipari Munkások Szakszervezetének szegedi csoportjának. Lajner Dezso szociáldemokrata párttitkár 1929-ben nyilatkozott aláírására akarta kényszeríteni, hogy amennyiben baloldali, illetve kommunista szemléi mozgalomról tudomást szerez, azt jelentse. A Ladvánszkyval együttműködő Trischler Ferenc ezt megtagadta, s ezért 1929-ben kizárták az SZDP szegedi szervezetéből és a

Textilipari Munkások Szakszervezetéből.

Ezután fokozott mértékben bekapcsolódott az illegális kommunista mozgalomba. 1931-ben lett párttag. Részt vett a Vörös Segély bélyegek árusításában, rőpirat terjesztésében, valamint a Sallai Imre és Fürst Sándor életének megmentése érdekében szervezett mozgalomban. 1932-ben sztrájkot szervezett a Pollák Sámuel cégnél, amit azonban Lajner Dezso néhány óra alatt leszerelt. 1933-ban illegális pártbizottságot vezetett. Mindezekért a rendőrség még abban az évben kiutasította Szegedről. Ettől kezdve Szegeden és környékén nem kapott munkát. Családja — amely közben újabb és újabb gyerekekkel szaporodott — igen nagy nélkülözések közepette élt.

A nélkülözés Trischler Ferencet nem törte meg. Az ország különböző részein dolgozott, terjesztette baloldali, kommunista nézeteit, ezért rövid időn belül mindenhol felmondtak neki. A harmincas évek végén visszakerült Szegedre, ekkor került illegális mozgalmi kapcsolatba Pusztai (Pipicz) Józseffel. 1940-ben újra belépett a Textilipari Munkások Szakszervezetébe és a Szociáldemokrata Pártba. A II. világháború kitörése után több összeütközése volt az akkor előretörő nyilasokkal. 1942-ben a szegedi Kender-és Lenzöví Územber szervezőközpont nyilas vezetőkkel összeverekedett és ezért elbocsátották. A Dunántúltra költözött és Somogyvágyban egy kisiparosnál dolgozott. Szálasiék hatalomra jutása után a nyilasok végzős harca buzdító plakátjait társaival letépték, s rábeszéltek a falu lakosságát, hogy tagadják meg a mozgósítási parancsot. Ez a Gestapó és a nyilasok tudomására jutott, s 1945. január 28-án letartóztatták. Szerencsére sikerült megszöknie, s Székesfehérvárról a Vöröshadsereg hadifogságába esett, ahonnan szabadon engedték.

Visszatért Szegedre. Itt tudta meg, hogy január elején legidősebb fiát Ferencet — sváb származása miatt — és fia feleségét elvitték szovjet hadifogságba. Ennek ellenére azonnal bekapcsolódott a mozgalmi munkába. Az Újszegedi Kendergyár

lett, sokat dolgozott a termelés megindításáért. Ezután számos állami és párttisztviséget töltött be: 1946-ban a móravárosi pártbizottság titkára, 1947—48-ban szakszervezeti és pártpropagandista. Az államosítás után a Szegedi Kenderfonógyár műszaki igazgatója, 1950—51-ben a budapesti Rostkikészítő Központ osztályvezető-helyettese. 1952—53-ban Makó pártbizottságának tagja, majd a Dél-magyarországi Rostkikészítő Vállalatnál töltött be különböző tisztségeket.

1956-ban az ellenforradalmi Munkástanács megfosztotta állásától; háziőrizetbe vették, házkutatást tartottak nála. 1956. október 24-től részt vett a szegedi pártbizottság fegyveres védelmében. November 5-én tagja lett a szegedi karhatalmi zászlóaljnak, 1957. február 1-én leszerelt. Közben szerepet vállalt az MSZMP szegedi Intéző Bizottságának megalakításában. Az ellenforradalom leverése után a megyei bíróságon népi ülnök lett. 1958-ban eredményesen segítette az országgyűlési és tanácsválasztásokat, 1961-ben aktívan tevékenykedett a megye mezőgazdaságának és szocialista átszervezésében, nyugdíjas-ként is segítette munkásorség munkáját.

71 éves korában, 1971. augusztus 26-án hunyt el. Kiemelkedő tevékenységét szocialista államunk magas kitüntetésekkel ismertette el. Születésének 80. évfordulóján kegyelettel emlékezünk rá, akinek harcos életútja példaként áll előttünk.

Sipos József

Amatőr művészek nemzetközi fesztiválja

Május 1—10. között rendezik meg a szocialista országok II. amatőr művészeti fesztiválját a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia és Lengyelország határháromszögében, ahol 35 évvel ezelőtt a második világháború utolsó harcai zajlottak — jelentette be Kormos Sándor, a Kulturális Minisztérium közmvéledési főosztályának vezetője pénteken a Zeneművészek Klubjában tartott sajtótájékoztatón.

A fesztivált Berlinben, a

Harmadik év 70 plakátja címmel a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum anyagából nyílik kiállítás ma szombaton délelőtt 10 órakor a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában. A tárlat május 25-ig, hétfő kivételével naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg.

Dr. Szabó Imréné népi iparművész kiállítását dr. Varga Marianna, a Népi Iparművészeti Tanács titkára nyitja meg ma, szombaton délután 3 órakor a Juhász Gyula Művelődési Központban. A kiállítást május 3-ig naponta 10—18 óra között tekinthetik meg az érdeklődők.

A Balázs Béla kisregényéből készült, *Veszélyes játékok* című magyar-NDK film országos ösbemutatóját tartják meg ma, szombaton délután 3 órakor a Vöröscsillag moziban. A Fejér Tamás által rendezett film bemutatóján részt vesznek a decemberben Szegeden megrendezett gyermekfilmapok úttörő-részvevői, közülük Pető Tünde, a Zrínyi iskola

Műsorajánlat

nyolcadik osztályos tanulója mutatja be a vetítés előtt a film alkotóját. Az ünnepélyes ösbemutató után anket lesz a Juhász Gyula Művelődési Központban.

Horváth András lesz a lemezlovas a KSZV Victor Hugo utcai klubjában ma, szombaton este 6 órakor megrendezendő diszkón. A rendezvényen fellép a Smirgli együttes is, amely paródiaműsorát mutatja be.

Verdi: *Traviata* című operáját mutatja be a Szegedi Nemzeti Színház holnap, április 27-én este 7 órai kezdettel a Zenés Színházban. A főbb szerepekben Bajtaj Horváth Ágotát, Lengyel Ilkókat, Réti Csabát, Gyimesi Kálmánt és Juhász Józsefet láthatjuk-hallhatjuk, az előadást rendezte: Horváth Zoltán. Vezényel: Karolozs Trikolidisz.

Három néprajzi filmet vetítenek a Móra Ferenc Múzeum múzeumi matiné-sorozatában holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órakor: a Tavasz napforduló ünnepe, a Hűsvéthétfő Galgamácsán és a Mátraverebélyi búcsú című filmek szerepelnek a programban.

Tóni bohóc és társai — ezzel a címmel óvodásoknak rendeznek gyermekműsort az Ifjúsági Házban holnap, vasárnap délután 3 órakor. A programban búvészműtávjnyok, tréfas játékok és bohóctréfák szerepelnek.

Mocsár Gábor: *Aesopus a Dunán című novelláját mutatja be* Mátyás István a Kossuth rádió *Olvasom egy novellát* című adásában holnap, vasárnap 9 óra 02 perccel kezdettel.

Gregor József énekel ope-

raáriákat holnap, vasárnap 13 óra 48 perckor a Kossuth adó *Bemutatjuk új felvételünket* című műsorában. Közreműködik a Magyar Állami Operaház énekkara és zenekara, vezényel Medveczky Adám. Gregor József műsorában Rossini, Donizetti és Nicolai műveit hallhatjuk.

Áprily Lajos és Jékely Zoltán verseiből, *Beszélgetés a Földdel* címmel mutatják be Jancsó Adrienn és Faragó Laura műsorát is az Ifjúsági Ház irodalmi kávéházában április 28-án, hétfőn délután fél 6 órai kezdettel.

Pál Tamás karnagy, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója tart előadást Rossini: *Kis Missa Solemnis* című művéről a Szegedi Hangversenyklub soron következő összejövetelén, április 23-án délután 6 órakor a TIT Kárárs utca 11. szám alatti klubhelyiségében.

Bojár Sándor fotóművész *Negyven év krónikása* című kiállítása nyílik meg április 28-án délután 6 órakor a móravárosi művelődési házban. A tárlat május 8-ig, vasárnap kivételével, naponta 13 és 17 óra között tekinthető meg.

Éropa és Afrika között (Málta és Gozo) címmel dr. Matkovic Béla tart diákepekkel illusztrált előadást április 28-án délután 6 órakor a Juhász Gyula Művelődési Központban.

Szláv kórusművek címmel rendezi meg az Országos Filharmónia főiskolai-egyetemi bérletorozatának nyolcadik hangversenyét április 28-án este fél 8 órai kezdettel a Zeneművészeti Főiskola termében. Közreműködik a Szegedi Egyetemi, Enekkar (vezényel: Szécsi József), a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola női kara (vezényel: Mihálka György), valamint Nemes Éva (orgona). A műsorban többek között Germano, Pregelj, Koposov és Csajkovszkij művei szerepelnek.